

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku S. T.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.
z udziałem zainteresowanego M. H.
o ustalenie podlegania ubezpieczeniom,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 7 lutego 2019 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 19 lipca 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od S.T. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
w G. kwotę 900 zł (dziewięćset) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 lipca 2017 r. Sąd Apelacyjny w [...], III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację S. T. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 18 października 2016 r., oddalającego jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w G. z dnia 15 grudnia 2015 r. Zaskarżoną decyzją stwierdzono, że M. H. zatrudniony przez ubezpieczonego, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą G. w okresie od dnia 18 stycznia 2010 r. do dnia 31 lipca 2013 r. jako tynkarz maszynowy przy pracach montażowych i wykończeniowych, w okresie od dnia 10 lutego 2012 r. do dnia

31 lipca 2013 r., nie podlegał polskiemu ustawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy uchylił zaświadczenie o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego zainteresowanego, odmawiając zastosowania art. 13 ust. 1 lit. a oraz lit. b i art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. UE L 166/1 z dnia 30 kwietnia 2004 r.), gdyż w wyniku kontroli uznał, że jego praca w Polsce miała charakter marginalny jako niestała i o niewielkim znaczeniu pod względem czasu i zysku ekonomicznego (por. art. 14 ust. 5b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r., Dz.U. UE L 284/1 z dnia 30 października 2009 r.). Na ocenie tej nie zaważyło ustalenie, że w okresach przebywania w Polsce zainteresowany wykazywał gotowość do pracy „w oczekiwaniu na informację o możliwości podjęcia pracy na terytorium Belgii”.

W związku z zastosowaniem w sprawie art. 11 ust. 3 lit. a rozporządzenia nr 883/2004, Sąd drugiej instancji zaaprobował wyłączenie procedury stosowania art. 13 rozporządzenia, określonej w art. 6 i 16 rozporządzenia nr 987/2009, uwzględniając, że nie było sporu między instytucjami ubezpieczenia społecznego Polski i Belgii co do ustawodawstwa właściwego ustalonego po tym, jak Urząd Federalny Ubezpieczenia Społecznego w Belgii wystosował pismo do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. z wnioskiem o cofnięcie zaświadczeń A1 wystawionych dla pracowników firmy G., informując, że jej pracownicy wykonywali pracę tylko w Belgii, a pismo to zainicjowało wszczęcie postępowania wyjaśniającego i wycofanie wystawionego dokumentu (art. 5 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 987/2009).

Skarga kasacyjna ubezpieczonego (płatnika) została oparta na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 11 ust. 3 rozporządzenia nr 883/2004 przez niewłaściwe zastosowanie, art. 13 ust. 1 pkt a i b (i) w związku z art. 11 ust. 2 tego rozporządzenia i art. 14 ust. 5, 5b i 8a oraz 19 ust. 2 rozporządzenia nr 987/2009 przez błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że „wykonywanie pracy najemnej” nie obejmuje pozostawania w gotowości do pracy.

Wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty, że M. H. podlegał w okresie od dnia 10 lutego 2012 r. do dnia 31 lipca 2013 r.

w zakresie ubezpieczeń społecznych ustawodawstwu polskiemu, skarżący wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona i z tej przyczyny wniósł o przyjęcie jej do rozpoznania. Argumentował, że bez głębszej analizy nasuwa się wniosek o błędnej wykładni przepisów ujętych w podstawie skargi, z których wynika, że w celu określenia, czy znaczna część pracy jest wykonywana w danym państwie należy uwzględniać czas pracy i wynagrodzenie, co potwierdza tezę o równoznaczności pozostawania w gotowości do pracy z normalnym wykonywaniem pracy najemnej.

Organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie kasacyjne według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, motywując ocenę oczywistości skargi argumentem o pochłanianiu pojęcia „gotowość do pracy” przez pojęcie „wykonywanie pracy najemnej”. Inaczej mówiąc, że odpowiada temu pojęciu pozostawanie w gotowości do świadczenia pracy niedostarczanej przez pracodawcę.

Postawiona teza jest poprawna, jednak nieprzydatna w okolicznościach rozpoznawanej sprawy. Gotowość do świadczenia pracy w Belgii podczas przebywania i zamieszkiwania przez pracownika zatrudnionego także w Polsce nie miała znaczenia dla oceny pracy w Polsce jako marginalnej. Nie chodziło skarżącemu o gotowość do świadczenia pracy w Polsce, lecz o gotowość polegającą na oczekiwaniu na zawiadomienie o potrzebie stawienia się do pracy w Belgii. W pełni zatem przekonuje stwierdzenie Sądu drugiej instancji, poparte poglądem Trybunału Sprawiedliwości wyrażonym w wyrokach z dnia 4 marca

2011 r. w sprawie C-258/10 oraz z dnia 3 października 2000 r., w sprawie C-303/98, że pozostawanie w dyspozycji pracodawcy, stanowiące element definicji czasu pracy według dyrektywy 2003/88/WE wymaga pozostawania przez pracownika w miejscu i czasie wyznaczonym na pracę, tak by pracownik mógł niezwłocznie w razie potrzeby wypełnić odpowiednie zadania.

Skoro ta właśnie ocena leżała u podstaw zastosowania w stanie faktycznym ustalonym w sprawie (por. art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.) art. 11 ust. 3 lit. a rozporządzenia nr 883/2004, to zarzut błędnej wykładni art. 13 ust. 1 pkt a i b (i) rozporządzenia nr 883/2004 w związku z art. 14 ust. 5, 5b i 8a oraz art. 19 ust. 1 rozporządzenia nr 987/2009 przestaje być oczywisty.

Uwzględniając to, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).